

Aftale om styrkelse af Tilsynet med Efterretningstjenesterne og undersøgelse af visse konkrete sager

---

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti er enige om, at tillid til vores efterretningstjenester er af central betydning. Der skal være tillid til, at efterretningstjenesterne agerer inden for de lovgivningsmæssige rammer, og tilsyn og kontrol med efterretningstjenesterne er i den forbindelse afgørende for tilliden til tjenesterne. Det er samtidig afgørende, at efterretningstjenesternes samarbejdspartnere har tillid til, at efterretningstjenesterne kan beskytte deres oplysninger. Det er en forudsætning for det internationale samarbejde, som vi som et lille land er dybt afhængig af.

Undersøgelse af straffesagerne mod Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen

Aftalepartierne er på baggrund af den meget betydelige offentlige debat og de spekulationer, der har været om håndteringen af sagerne mod Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen, og i lyset af, at straffesagerne mod Lars Findsen og Claus Hjort Frederiksen ikke gennemføres, enige om, at sagerne undersøges ved at udvide den igangværende FE-undersøgelseskommissions mandat.

Undersøgelseskommissionen er nedsat og består af 3 uvildige landsdommere, som selv har valgt udspørgeren, og kommissionen er fuldstændig uafhængig i udførelsen af undersøgelsen. Det er vigtigt, at undersøgelseskommissionen får den fornødne tid, og hvis kommissionen vurderer, at den har behov for yderligere tid end det tidsrum, der i første omgang afsættes, vil dette blive imødekommet.

Undersøgelsen udvides til at omfatte, om der er varetaget usaglige hensyn i forbindelse med efterretningstjenesternes og anklagemyndighedens iværksættelse og tilrettelæggelse af efterforskningen og retsforfølgningen. Undersøgelsen vil skulle omfatte alle relevante myndighedspersoner, herunder ministre, og vil skulle belyse, om der i forbindelse med efterforskningen og retsforfølgningen er varetaget usaglige hensyn,

herunder f.eks. politiske eller personlige interesser. Kommissionen har adgang til alt relevant materiale og bestemmer selv, hvem der indkaldes som vidner.

Undersøgelseskommissionen afgiver en beretning om resultatet af sin undersøgelse, som offentliggøres. Hvis kommissionen vurderer, at den beretning, der skal offentliggøres, ikke kan udformes således, at den indeholder en tilstrækkelig redegørelse for de spørgsmål, som undersøgelseskommissionen skal undersøge, uden at der sker offentliggørelse af informationer, der vil kunne skade forholdet til fremmede magter, statens sikkerhed eller tredjemand, skal kommissionen udarbejde en yderligere beretning med disse informationer. Denne beretning offentliggøres ikke, men Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne får adgang til beretningen.

Styrkelse af Tilsynet med Efterretningstjenesterne

Tilsynet med Efterretningstjenesterne fører i dag kontrol med, at bl.a. Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste behandler oplysninger om fysiske og juridiske personer i overensstemmelse med lovgivningen.

Aftalepartierne mener, at det er vigtigt, at Tilsynet med Efterretningstjenesterne er effektivt og tidssvarende. Aftalepartierne er enige om, at det – for at sikre dette – er nødvendigt at se på tilsynets sammensætning og organisatoriske rammer, da tilsynet har behov for en bred vifte af kompetencer for at kunne føre et effektivt tilsyn, der samtidig tager højde for efterretningstjenesterne særlige karakter og behovet for fortrolighed om tjenesternes arbejde. Der er endvidere enighed om, at tilsynet fremadrettet skal kunne føre efterfølgende legalitetstilsyn og legalitetskontrol med efterretningstjenesterne operative virksomhed, herunder tilsyn og kontrol med efterretningstjenesterne efterlevelse af regler og retningslinjer vedrørende kilder og civile agenter, uden at kompromittere beskyttelsen af identitetsoplysningerne. Tilsynet med Efterretningstjenesterne skal hos efterretningstjenesterne have adgang til enhver oplysning og alt materiale, der er af betydning for tilsynets virksomhed. Tilsynet med Efterretningstjenesterne skal endvidere kunne anmode efterretningstjenesterne om skriftlige udtalelser om faktiske og retlige forhold af betydning for tilsynets virksomhed, ligesom tilsynet – hvis det ikke på anden vis er muligt at oplyse sagen – kan anmode efterretningstjenesterne om, at relevante ledere i efterretningstjenesterne mundtligt redegør for faktiske forhold af betydning for tilsynets virksomhed, som de pågældende har ansvaret for. Fokus for skriftlige og mundtlige redegørelser vil som hidtil være at føre tilsyn med efterretningstjenesterne og ikke enkeltpersoner.

Herudover er aftalepartierne enige om, at der skal være et tættere samspil mellem Tilsynet med Efterretningstjenesterne og Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne, herunder at Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne i ekstraordinære situationer som noget nyt skal kunne anmode tilsynet om at undersøge konkrete sager eller sagsforløb, problemstillinger mv. Tilsynet med Efterretningstjenesterne og Folketingets

Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne skal inden for nærmere fastsatte rammer kunne udveksle særligt relevante oplysninger, herunder i forbindelse med foretræde for udvalget.

Regeringen vil drøfte de nærmere rammer for en styrkelse af tilsyn og kontrol med efterretningstjenesterne med Folketingets partier i begyndelsen af det nye år med henblik på, at der i videst muligt omfang fremsættes lovforslag i denne folketingssamling. For så vidt angår Forsvarets Efterretningstjeneste vil der som konsekvens af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols nye praksis skulle gennemføres en større omlægning af tilsynsstrukturen. Den ovenfor nævnte styrkelse vil tilsvarende blive implementeret i den nye tilsynsstruktur for Forsvarets Efterretningstjeneste.

Undersøgelse af Samsam-sagen

Aftalepartierne er enige om, at Tilsynet med Efterretningstjenesterne, når de styrkede rammer for tilsynet er på plads, skal anmodes om at undersøge, om efterretningstjenesternes eventuelle ageren i den såkaldte Samsam-sag ligger inden for de retlige rammer og retningslinjer, der på daværende tidspunkt var gældende for efterretningstjenesterne. Til brug for denne undersøgelse skal tilsynet have mulighed for at anmode om, at eventuelle relevante medarbejdere mundtligt redegør for faktiske forhold af betydning for sagen. Det forudsættes, at fokus for undersøgelsen er efterretningstjenesterne og ikke enkeltpersoner.

Undersøgelsen afrapporteres til Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne.

Hvis den verserende civile sag ikke er afsluttet på det tidspunkt, hvor de styrkede rammer for tilsynet er på plads, vil aftalepartierne tage stilling til, om undersøgelsen skal afvente den civile sag.

Lovgivning

Aftalepartierne er enige om at stemme for den lovgivning, der er nødvendig for at udmønte denne aftale.